

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Kreatív zenei gyakorlatok a kórusban 1

2026–2027-es egyetemi tanév

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészet Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Mesterképzés (MA)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet kortárs térben
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Kreatív zenei gyakorlatok a kórusban 1			A tantárgy kódja	TMM 2310
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Csákány Csilla egyetemi adjunktus				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Csákány Csilla egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható	2.8. Tantárgy típusa	Komplementer tantárgy (DC)		

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	1	melyből: 3.2. előadás	-	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	14	melyből: 3.5. előadás	-	3.6. szeminárium/labor	14
3.5. Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					20
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
3.5.3. Szemináriumok/laborok/projektek, házi feladatok, referátumok, portfóliók és esszék kidolgozása					20
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
3.5.5. Vizsgák					
3.5.6. Más tevékenységek					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám				61	
3.8. A félév összórászám				75	
3.9. Kreditszám				3	

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	A zenei folyamat észlelésének és megértésének képessége

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Zongora, hangfalak, projektor
5.2. A szeminárium/labor lebonyolításának feltételei	Zongora, hangfalak, projektor

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)

Szakmai kompetenciák	
Kompetenci a kódja	Kompetencia
CP17	Kontextusba helyezi a művészeti tevékenységet
Transzverzális kompetenciák	
Kompetenci a kódja	Kompetencia
CT3	Ösztönzi a csapat kreativitását

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetenci a kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP17	17. A hallgató/végzett hallgató ismeri a zenei előadás esztétikai, stiláris és technikai követelményeit, és érti a művészi teljesítmény szakmai szintű értékelésének szempontjait.	17. A hallgató/végzett hallgató képes fejlett előadási technikákat alkalmazni, kifejezőkészségét és technikai pontosságát folyamatosan fejleszteni, valamint előadását az adott repertoár stiláris követelményeihez igazítani.
CT3	5. A hallgató/végzett hallgató ismeri a kreativitás elméleteit, a csoportos alkotófolyamatok dinamikáját és az interdiszciplináris együttműködés alapelveit művészeti környezetben.	5. A hallgató/végzett hallgató képes az ötletek kifejezését támogató légkört teremteni, elősegíteni az ötletbörzét és a művészeti együttműködést, valamint kibontakoztatni a csoporttagok kreatív potenciálját.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri a kreatív zenei játék pedagógiai alapelveit, valamint szerepét a kórus figyelmének, kohéziójának, kifejezőkészségének és önállóságának fejlesztésében.
2. A hallgató ismeri a kóruspróbán alkalmazható ritmikai, dallami, intonációs, belső hallást, mozgást és koordinációt fejlesztő gyakorlatokat.
3. A hallgató érti a vokális improvizáció, a zenei narráció, a grafikus notáció és a gesztusos irányítás csoportos alkotófolyamatokban betöltött szerepét.
4. A hallgató ismeri a magyar és a nemzetközi kórusirodalom reprezentatív példáit, valamint azok életkorhoz és együttes-színvonalhoz igazításának szempontjait.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes rövid kreatív kórusgyakorlatokat világos célokkal, szabályokkal, munkafázisokkal és instrukciókkal megtervezni és levezetni.
2. A hallgató képes kórusműrészleteket visszhang-, osztinató-, kánon-, testhangszeres, improvizációs, hangkép- és narratív játékokká alakítani.
3. A hallgató képes megfigyelni a csoport reakcióit, építő visszajelzést adni, a nehézségi szintet módosítani, valamint elősegíteni a kreatív és befogadó részvételt.

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Nem alkalmazható – a tantárgy kizárólag szemináriumi tevékenységből áll.		
8.2. Szeminárium/labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kórus mint játéktér: pulzus, figyelem és reakció. Indítás–megállítás, a pulzus továbbadása, testhang-visszhang és vezetőváltás; a biztonságos, kreatív légkör szabályai. Repertoár: Sárosi László – Kreatív zenei gyakorlatok.	bemutató, irányított gyakorlat, csoportjáték, reflexió	1 óra

2. Szövegritmus-játékok: szótagok, nevek, közmondások és magyar népi ritmusok. Kórusrészlet átalakítása visszhanggá, osztinátóvá, kérdés–feleletté és ritmuskánonná. Repertoár: Kodály Zoltán válogatott gyermekkarai.	ritmusműhely, utánzás, variáció, csoportmunka	1 óra
3. Poliritmia és koordináció: pulzusrétegek, vokális osztinátó és testhangszerek; metrum- és hangsúlyváltás a zenei folyamat megtartásával. Repertoár: Bartók Béla – 27 két- és háromszólamú egyeneműkar, válogatott részletek.	mozgásos tanulás, ritmusrétegezés, kreatív ismétlés	1 óra
4. Dallami játékok és belső hallás: variált visszhang, dallamfolytatás, „hiányzó hang”, dallamlánc és pentaton improvizáció. Repertoár: Kodály Zoltán és Bárdos Lajos válogatott gyermek- és ifjúsági karai.	hallás utáni éneklés, szolmizáció, irányított improvizáció	1 óra
5. Intonációs műhely: burdon, hangközök, fokozatosan felépített akkordok, egymáshoz hangolódás és a tonális középpont változtatása. Repertoár: Kocsár Miklós és Orbán György válogatott kórusrészletei.	összehasonlító hallgatás, hangolási gyakorlat, páros és csoportmunka	1 óra
6. Interaktív kórusnarratíva: kép vagy rövid szöveg zenei szereplőkké, motívumokká, átmenetökké és formává alakítása. Kortárs repertoár: Horváth Márton Levente válogatott kórusművei.	zenei történetmesélés, improvizáció, szerepjáték, csoportos komponálás	1 óra
7. Irányított improvizáció és hangkép: egyezményes gesztusok, szabályozott aleatória, textúrák, csendek és közösségi reakciók; rövid kompozíció létrehozása. Repertoár: Sárosi László és Ligeti György Éjszaka–Reggel című műve mint inspiráció.	gesztusos irányítás, grafikus kotta, közösségi alkotás, kritikai meghallgatás	1 óra
8. Nemzetközi ritmusműhely: ritmikus beszéd, lépések, taps és testhangszerek egymásra épülő szerkezetekben. Repertoár: Carl Orff és Gunild Keetman – Music for Children, válogatott példák.	mintakövetés, testhangszerek, kumulatív játék, szerepcsere	1 óra
9. A kánon mint memória- és tájékozódási játék: mozgó belépések, térbeli helyváltoztatás, dinamika- és artikulációváltás, társak irányítása. Repertoár: Benjamin Britten – Friday Afternoons, válogatott részletek.	kánon, mozgás, együttműködésen alapuló tanulás, társirányítás	1 óra
10. Hangképek és grafikus notáció: természeti hangok, suttozás, fonémák, glissando és clusterek; vizuális partitúra olvasása és megszólaltatása. Repertoár: R. Murray Schafer – Miniwanka és kreatív gyakorlatai.	hangszínkutatás, grafikus kotta, meghallgatás, reflexió	1 óra
11. Vokális színház és testi kifejezés: gesztus, légzés, hangszín, beszéd és színpadi mozgás; szöveges történet nélküli jelenet létrehozása. Repertoár: Meredith Monk és Cathy Berberian, válogatott példák.	színpadi improvizáció, tükörjáték, szerepjáték, visszajelzés	1 óra
12. Interaktív kórustextúra: szóló–tutti, egymással párbeszédet folytató csoportok, térhatások és testhangszerek koherens formában. Repertoár: Eric Whitacre – Cloudburst, esettanulmány.	kottaelemzés, hangkísérlet, szólampróba	1 óra
13. Harmóniai szín és „lebegő” intonáció: fokozatosan felépülő akkordok, rezonancia, vertikális hallás és a zenei ív alakítása. Repertoár: Ola Gjeilo és Eriks Ešenvalds válogatott kórusrészletei.	aktív zenehallgatás, harmonikus hangolás, előadás-összehasonlítás	1 óra
14. Hallgatók által vezetett összegző műhely: 5–7 perces kórusjáték megtervezése, ismertetése és levezetése, majd adaptálása más életkorra vagy tudásszintre. Repertoár: Bob Chilcott és Javier Bustó, szabadon választott példák.	mikrotanítás, gyakorlati bemutató, társértékelés, önértékelés	1 óra
Válogatott szakirodalom és repertoár Sárosi László: Kreatív zenei gyakorlatok. Jelenkor Kiadó, Pécs, 1999. Kodály Zoltán: gyermek- és nőikarok; Bartók Béla: 27 két- és háromszólamú egyeneműkar. Bárdos Lajos, Karai József, Kocsár Miklós, Orbán György, Horváth Márton Levente: válogatott kórusművek. Orff, Carl – Keetman, Gunild: Music for Children. Schott Music. Britten, Benjamin: Friday Afternoons. Boosey & Hawkes. Schafer, R. Murray: The Composer in the Classroom; Miniwanka. Whitacre, Eric; Gjeilo, Ola; Ešenvalds, Eriks; Chilcott, Bob; Bustó, Javier: válogatott kóruspartitúrák.		

Burnard, Pamela: Musical Creativities in Practice. Oxford University Press, 2012.
 Brinson, Barbara A. – Demorest, Steven M.: Choral Music: Methods and Materials. Cengage Learning, 2013.
 A konkrét művek kiválasztása a kórus összetételéhez és felkészültségi szintjéhez igazodik.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1. Értékelési kritériumok	9.2. Értékelési módszerek	9.3. Aránya a végső jegyben
9.4. Előadás	Nem alkalmazható – a tantárgy kizárólag szemináriumi tevékenységből áll.	—	0%
	—	—	0%
9.5. Szeminárium/labor	Aktív részvétel, ritmikai, dallami, intonációs és improvizációs feladatok pontos, kreatív megvalósítása; együttműködés és reflektív visszajelzés.	Folyamatos gyakorlati megfigyelés, rövid hallgatói feladatvezetések és társértékelés	40%
	Önálló kreatív kórusjáték megtervezése és levezetése; módszertani koherencia, életkori adaptálhatóság, repertoárhasználat és reflexió.	Záró gyakorlati bemutató és 14 feladatlapból álló portfólió (7 magyar, 7 nemzetközi repertoárra épülő gyakorlat)	60%
9.6. A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az 5-ös osztályzat megszerzésének feltétele: legalább 75%-os jelenlét; legalább egy kreatív kórusjáték önálló levezetése; a záró gyakorlati bemutató teljesítése; 14, világos célokat, lépéseket és adaptációs lehetőségeket tartalmazó feladatlap benyújtása.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

	x	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								Nem alkalmazható
								

¹ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:

15.04.2026

Előadás felelőse:

dr. Csákány Csilla egyetemi adjunktus

Szeminárium felelőse:

dr. Csákány Csilla egyetemi adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

20.04.2026

Intézetigazgató:

dr. Péter István egyetemi adjunktus